

Algemene Rekenkamer Curaçao

Aan de Voorzitter en leden
van de Staten van Curaçao
Wilhelminaplein 4
Alhier

Uw nummer:

Uw brief van:

Ons nummer:
020/12/CUR

Willemstad, 29 maart 2012

Onderwerp: Rapport Parking Authority Curaçao

Hierbij biedt de Algemene Rekenkamer Curaçao uw College het definitief rapport aan, bevattende de uitkomsten van het onderzoek naar het beheer en de exploitatie van parkeerplaatsen en terreinen.

K.E. Ersilia RA
Secretaris

F.H. Breedijk
Voorzitter

Algemene Rekenkamer Curaçao

Aan de voorzitter en leden van de
Staten van Curaçao
Wilhelminaplein 4
Alhier

Uw nummer:

Uw brief van:

Ons nummer:
020/12/CUR

Willemstad, 29 maart 2012

Onderwerp: Rapport Parking Authority Curaçao

1. Inleiding

Op 17 september 2009 heeft het waarnemend hoofd van dienst van het Secretariaat Stadsvernieuwing (SSv) namens het eilandgebied Curaçao aan Global Metals N.V. de opdracht verstrekt om het project "Beheer en exploitatie van openbare parkeerplaatsen en -terreinen in Punda en Otrabanda" uit te voeren. De Algemene Rekenkamer Curaçao heeft onderzoek gedaan naar de realisatie van dit project. In dit rapport brengt de Kamer verslag uit van de resultaten van het onderzoek. De Kamer heeft besloten om eerst een mededeling gericht aan de minister uit te brengen, om de minister de gelegenheid te geven om maatregelen te treffen die aan de in deze mededeling gesignaleerde tekortkomingen een einde maken. De Kamer is van mening dat binnen een periode van 6 maanden de oorzaken voor de gesignaleerde tekortkomingen weggenomen konden worden. De Kamer deelde de minister mee dat, mocht dit niet het geval blijken te zijn, zij dan haar bedenkingen aan de Staten zou melden.

Op 23 juni 2011 heeft de Kamer de mededeling aan de minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning doen toekomen. De Kamer heeft op 19 januari 2012 de minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning gevraagd naar de stand van zaken ten aanzien van de uitvoering van de in de mededeling vermelde aanbevelingen.

Op 22 maart 2012 heeft de Kamer de reactie van de minister ontvangen. Zijn reactie is opgenomen in hoofdstuk 9 van dit rapport.

In hoofdstuk 2 van dit rapport belicht de Kamer enkele aspecten van de uitvoering van het parkeerbeleid in zijn algemeenheid. Het volgende hoofdstuk handelt over de gunning van het uitbesteden van het beheer en exploitatie. Het ontbreken van een beheersovereenkomst komt in hoofdstuk 4 aan de orde. Vervolgens wordt in hoofdstuk 5 ingegaan op de rapportage over de uitvoering door de Parking Authority Curaçao N.V. De afdracht van het gebruiksrecht en boetes aan Curaçao is behandeld in hoofdstuk 6. De conclusies van de Kamer zijn in hoofdstuk 7 opgenomen en de aanbevelingen van de Kamer in hoofdstuk 8.

Tel: (599-9) 461-1080
Fax: (599-9) 461-7071
E-mail: arna@cura.net

Kaya C. Winkel G.A. Zn. 7
Curaçao Netherlands Antilles

2. Parkeerbeleid, beheer en exploitatie

Met het opstellen van een parkeerbeleidsplan is de eerste belangrijke stap gezet op weg naar een duurzaam parkeerbeleid. De volgende stap is de uitvoering. Het uitvoeren van parkeerbeleid is vaak ingrijpend. De overheid moet niet alleen een infrastructuur - zoals borden, parkeerautomaten een parkeerverwijssysteem of misschien wel een of meerdere garages – aanleggen waarmee zij de gewenste sturing aan het beleid geeft. Ook zal zij direct of indirect moeten beschikken over een organisatie die het parkeerbeleid kan uitvoeren, inclusief het verstrekken van de nodige informatie aan het publiek.

Het uitvoeren van het parkeerbeleid vereist een grote investering. Gelukkig staan tegenover die uitgaven in heel wat gevallen inkomsten. In sommige situaties zijn de kosten van de uitvoering lager dan de inkomsten. De overheid kan vervolgens beschikken over extra geldmiddelen. De ervaring leert dat wanneer de bedragen groter worden het financiële aspect een meer belangrijke rol gaat spelen in de ontwikkeling van het parkeerbeleid. In tegenstelling tot een private partij, staat voor de overheid financieel gewin niet op de eerste plaats om parkeerbeleid te voeren. De visie van de overheid op een duurzaam parkeerbeleid blijft leidend. Dit betekent niet dat de overheid de financiële aspecten van parkeren aan zich voorbij kan laten gaan. Omdat Parkeren een sector is waar veel geld in om gaat, is het ook voor de overheid belangrijk om bewust stil te staan bij de exploitatie van het parkeren.

Centraal in de uitvoering van een duurzaam parkeerbeleid is de regie op het beleid en de uitvoering. De overheid kan alles zelf doen of taken uitbesteden. Hoe de overheid de uitvoering van het parkeerbeleid ook vorm geeft, de essentie is dat zij het beleid moet kunnen blijven sturen. Het toepassen van maatregelen, het stellen van tarieven, het selecteren van plaatsen waar parkeerregulering van toepassing is, moet naar het oordeel van de Kamer, uitsluitend een bevoegdheid zijn van de overheid.

De rol van beheer en exploitatie voor het parkeerbeleid

De uitvoering van het parkeerbeleid bestaat uit twee componenten. Enerzijds is er de beleidscomponent; de overheid streeft met het beleid bepaalde effecten na. Anderzijds is er een financiële component; de overheid moet het beleid kunnen bekostigen. Om te zorgen dat het beleid leidt tot het gewenste resultaat en financieel haalbaar is zal de overheid hiermee al bij de beleidsvorming rekening moeten houden.

De regie in eigen handen

Een duurzaam parkeerbeleid vergt een duurzame en actieve betrokkenheid van de overheid. Parkeerbeleid is even dynamisch als de ontwikkeling van een stad. Een stad die zich snel ontwikkelt zal te maken krijgen met een dynamisch parkeerbeleid; terwijl bij een stad die zich langzaam ontwikkelt, ook het parkeerbeleid zich geleidelijk aan zal ontwikkelen. Hoe dan ook, om sturing te geven is het van belang dat het bestuur de regie over het parkeerbeleid in handen houdt.

Sturen van het parkeerbeleid gebeurt op basis van capaciteit en op basis van regulering. Zowel het aantal parkeerplaatsen als de wijze waarop deze mogen worden gebruikt zijn mede bepalend voor de effecten die met parkeerbeleid kunnen worden bereikt. Omdat in de meeste gevallen het gros van de parkeerplaatsen op de openbare weg ligt, is het belangrijk dat de overheid vrij is in het bepalen van de parkeercapaciteit op de openbare weg en de wijze waarop zij parkeerregulering toepast. Ook als zij taken uitbesteedt, zal zij de bevoegde partij blijven voor in ieder geval:

- Het aantal parkeerplaatsen op de openbare weg.
- De plaatsen waar parkeerregulering van toepassing is.
- De vorm van parkeerregulering die van toepassing is.
- De hoogte van het parkeertarief.
- De kwaliteit van de handhaving.

Bij duurzaam parkeerbeleid is het van cruciaal belang dat de overheid de regie van parkeerbeleid zelf in handen houdt. Dit wil zeggen dat de overheid zelf bepaalt welke de ruimte is voor een vrije (commerciële) exploitatie van parkeren.

Het parkeerbeleid van Curaçao.

Volgens de inleiding van het bestek "Beheer en exploitatie van openbare parkeerplaatsen en -terreinen in Punda en Otrabanda" heeft het voormalige eilandgebied Curaçao het Stedelijk Ontwikkelingsplan (SOP) vastgesteld als een meerjarig beleidskader en maakt een adequaat parkeerbeheer hier een wezenlijk onderdeel van uit. In het SOP is voorzien in een 'Parking Authority' voor Curaçao.

Een document waaruit is op te maken wat het beleid is ten aanzien waaraan uitbesteding van het beheer en exploitatie moet voldoen, inclusief aan welke financiële randvoorwaarden moet worden voldaan, kon de Kamer evenwel niet worden getoond. De Kamer heeft geen documenten aangetroffen waaruit blijkt dat de volgende vragen 'wat willen we bereiken?', 'wat gaan we daarvoor doen?' en 'wat mag het kosten?', zijn gesteld en beantwoord. Desondanks heeft besluitvorming plaatsgevonden.

Door het voormalige eilandgebied Curaçao is gekozen voor uitbesteding van het beheer en exploitatie, waarbij zij de regie wel in eigen hand houdt, omdat zij de bevoegde partij is gebleven voor zaken als het aantal parkeerplaatsen, de vorm van de regulering, de hoogte van de parkeertarieven en de kwaliteit van de handhaving.

3. Gunning beheer en exploitatie van de openbare parkeerplaatsen en -terreinen in Punda en Otrabanda

Bestek

Volgens het begeleidend schrijven van 8 maart 2007 van het Secretariaat Stadsvernieuwing (SSv) bij de aanbidding van het bestek "Beheer en exploitatie van openbare parkeerplaatsen en -terreinen in Punda en Otrabanda" heeft het Bestuurscollege op 7 november 2001 haar steun uitgesproken voor de richting en het raamwerk voor de ontwikkeling van een centraal georganiseerd en efficiënt parkeerbeheer voor de binnenstad. Vervolgens heeft het bestuurscollege in de periode 2002-2004 de ambtelijke voorbereidingscommissie verzocht aanvullend onderzoek te doen. Een en ander heeft geresulteerd in het besluit van het bestuurscollege van 27 april 2005 op grond waarvan onder meer is besloten het parkeerbeheer voor het betaald parkeren op alle openbare parkeerplaatsen en -terreinen in Punda en Otrabanda uit te besteden middels een openbare aanbesteding. Tevens is het SSv verzocht samen met de ambtelijke 'Adviescommissie Realisatie PAC' de technische voorbereiding te coördineren en het bijbehorende budget is hiervoor destijds beschikbaar gesteld. Op 7 september 2005 heeft het bestuurscollege van het eilandgebied Curaçao het hiertoe opgestelde 'Programma van Eisen' vastgesteld waarna vervolgens op 9 december 2005 het college haar goedkeuring heeft gehecht aan de keuze voor het adviesbureau Grontmij/Parkconsult inzake het bestekgereed maken tot en met de uiteindelijke opdrachtverlening.

Overeenkomstig deze besluitvorming van het bestuurscollege (2005/39976) heeft de ambtelijke adviescommissie 'Realisatie PAC' onder leiding van de SSv samen met het adviesbureau Grontmij/Parkconsult, op basis van het Programma van Eisen, gewerkt aan het bestek voor het uitbesteden van het beheer en de exploitatie van de openbare parkeerplaatsen in de binnenstad. Op 14 maart 2007 heeft het bestuurscollege van het eilandgebied Curaçao het bestek vastgesteld.

Aanbesteding

Op 28 maart 2007 is gestart met de aanbestedingsprocedure en op 20 juni 2007 heeft de aanbesteding plaatsgevonden. In de periode van 25 september tot en met 25 oktober 2007 heeft de eindbeoordeling plaatsgevonden en is het gunningsadvies door Grontmij opgesteld. De Grontmij heeft op 20 november 2007 zijn gunningsadvies aan het SSv gezonden.

Volgens het gunningsadvies van Grontmij heeft de totale aanbestedings- en gunningsprocedure langer geduurd dan oorspronkelijk gepland. De vertraging is enerzijds veroorzaakt door een langere aanbestedingsprocedure i.v.m. een verzoek om uitstel van de aanbestedingsdatum van een van de potentiële inschrijvers. Bij de aanbesteding heeft

uiteindelijk slechts één partij ingeschreven, de combinatie Bloem-MacKay (Global Metals N.V.). Een potentiële tweede partij heeft zich circa tien minuten voor het tijdstip van aanbesteding telefonisch gemeld met het verzoek om later op de dag alsnog in te mogen dienen. Dit verzoek is afgewezen. De vertraging is anderzijds ontstaan door de aanbieding van Bloem-MacKay (ondertekend door Bloem op 21 mei 2007); deze was op een aantal punten onvolledig en onduidelijk. Om op deze punten de twijfels weg te nemen, heeft de beoordelingscommissie een aanvullende vragenronde ingelast. De vragen zijn uiteindelijk op 24 september 2007 beantwoord. Volgens de opdrachtverstrekking zou Global Metals N.V. op 20 juni 2007 een offerte hebben ingediend. Deze offerte kon de Kamer niet worden getoond. De datum 20 juni 2007 is dezelfde als de datum van de start van de aanbestedingsprocedure.

Offerte

De offerte van Global Metals N.V. sloot met een totaal van Naf 5.500.527. Voor dit bedrag zou Global Metals N.V. alle benodigde investeringen realiseren die nodig waren om het beheer en de exploitatie overeenkomstig het bestek, mogelijk te maken.

Gunningsadvies

Op 20 november 2007 heeft Grontmij het volgende gunningsadvies gegeven: *“De combinatie MacKay-Bloem voldoet in redelijke mate aan de gestelde eisen van het bestek. Echter gelet op de resultaten van de aanbesteding adviseren wij om voorafgaand aan de contractfase de punten die niet of onvoldoende naar tevredenheid zijn beantwoord alsnog afdoende door de combinatie MacKay-Bloem te laten beantwoorden. Indien deze punten zijn opgelost kan de contractfase worden gestart.”*

Uit het advies van de Afdeling Juridische Zaken (AJZ) van 6 mei 2009 blijkt dat alsnog vragen zijn gesteld aan de combinatie MacKay-Bloem en dat deze vragen begin 2008 zijn beantwoord. Echter voor AJZ waren nog een aantal knelpunten niet opgelost. AJZ adviseerde het bestuurscollege een beslissing te nemen inzake de voorgestelde oplossingen voor de nog openstaande knelpunten, zijnde:

- dat Global Metals zelf aansprakelijk is en blijft voor de schade aan de parkeermeters;
- dat SOAB een overzicht geeft van wat het reële vermogen is van de groep (financiële draagkracht);
- om ten aanzien van de vakbekwaamheid, clauses in het contract in te bouwen voor periodieke metingen door een professionele accountant en indien het verwachte resultaat niet gehaald wordt dat het voormalige eilandgebied Curaçao het recht behoudt om het contract te beëindigen;
- dat de rapportageverplichtingen volgens het bestek worden gehandhaafd.

Tegelijkertijd adviseerde AJZ:

‘Gezien het feit dat de combinatie Bloem-MacKay in de gelegenheid werd gesteld om aan de openstaande punten toch te voldoen is er mogelijk bij betrokkene de verwachting gewekt dat zij in aanmerking zou komen voor de gunning. Echter, de opdracht kan niet aan Global Metals worden gegund aangezien de gunning in dat geval (vet gedrukt door de Kamer) niet in overeenstemming zou zijn met de bestek-eisen. Tevens zou dit betekenen dat andere mogelijke inschrijvers ongelijk behandeld zouden worden.’

Hiermee wordt volgens de Kamer bedoeld dat omdat de aanbesteder nog niet had overwogen om het werk aan de inschrijver (i.c. Global Metals N.V.) te gunnen, aan Global Metals N.V. niet gevraagd mag worden zijn aanbieding na het tijdstip van de aanbesteding te wijzigen of aan te vullen.

Ook aan het SSV is gevraagd het bestuurscollege te adviseren. Het advies van het SSV was dat omdat het eilandgebied in tijdnood verkeerde, het contract met Global Metals gesloten moet worden. Met Pietermaai Vastgoed NV was het bestuurscollege volgens het advies van het SSV op 21 januari 2005 overeengekomen dat het centrale parkeerbeheer in de binnenstad uiterlijk 18 februari 2006 operationeel zou zijn. Mocht het centrale parkeerbeheer op de boven genoemde datum niet operationeel zijn, dan zou het Eilandgebied alsnog in de gelegenheid worden gesteld om uiterlijk vóór de datum van de operationalisering van de parkeergarage het centrale parkeerbeheer te operationaliseren.

Op 10 juni 2009 heeft het bestuurscollege conform het advies van het SSV besloten het beheer te gunnen aan Global Metals N.V. (zijnde de combinatie Bloem-MacKay). Een onderbouwing door het bestuurscollege waarom het advies van AJZ om de opdracht niet aan Global Metals N.V. te gunnen, niet werd opgevolgd, ontbreekt.

Global Metals N.V.

Op 10 april 2001 is de naamloze vennootschap Global Metals opgericht. De vennootschap is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel en Nijverheid onder nummer 87178. De handelsnaam van het bedrijf is sinds 23 februari 2010 gewijzigd in 'Parking Authority Curaçao'. Volgens een uittreksel van het handelsregister is de doelstelling van de vennootschap vanaf 23 juli 2010 (de hierna genoemde tweede doelstelling is per 23 juli 2010 toegevoegd):

- De fabricage van en de handel (waaronder begrepen de import) in kentekenplaten voor motorrijtuigen, verkeersborden, verkeerslichten en ander wegmateriaal en decoratie voor wegen, alsmede het aanleggen en onderhouden van wegmateriaal en decoratie voor wegen;
- Het beheren en exploiteren van parkeerplaatsen en het verlenen van alle daarmee verband houdende diensten tegen betaling.

De voorbereiding van de inschrijving namens Global Metals N.V. is gedaan door twee personen, die in de stukken 'de combinatie Bloem-MacKay' werd genoemd.

Opdrachtverstrekking

Door het SSV is op 17 september 2009 aan Global Metals N.V. schriftelijk de opdracht verstrekt voor de uitvoering van het project "beheer en exploitatie van openbare parkeerplaatsen en -terreinen in Punda en Otrabanda, Willemstad Curaçao, bestek SSV, no. 2007-1, conform de offerte van 20 juni 2007 voor een bedrag van Naf 5.500.527,00". In de opdracht wordt gemeld dat het SSV door het bestuurscollege van het eilandgebied Curaçao is gemachtigd overeenkomstig een besluit van het bestuurscollege van 10 juni 2009. Deze machtiging kon de Kamer niet worden getoond. In het voorstel van het SSV van 19 mei 2009 is machtiging door het bestuurscollege van het SSV niet opgenomen. Impliciete machtiging door het bestuurscollege middels besluitvorming 'conform voorstel' is derhalve niet aan de orde. Omdat de machtiging de Kamer niet kon worden getoond, blijft het voor de Kamer onzeker of de opdrachtverstrekking rechtmatig heeft plaatsgevonden.

Hoewel de inhoud van de opdrachtverstrekking de indruk wekt dat Curaçao voor de uitbesteding van het beheer en de exploitatie Naf 5,5 miljoen zal betalen, is dit volgens het hoofd van het SSV, niet het geval. Middels de opdracht werd Global Metals N.V. verplicht om investeringen te plegen tot een bedrag van Naf 5,5 miljoen en vervolgens het beheer en de exploitatie op zich te nemen.

4. Beheersovereenkomst

In hoofdstuk 4 van het bestek is bepaald dat de opdracht wordt gegund aan één inschrijver en dat de overeenkomst een looptijd heeft van 10 jaar, waarna het beheer opnieuw zal worden aanbesteed. Voor zover de Kamer heeft kunnen nagaan heeft de overheid geen beheersovereenkomst met PAC gesloten.

Op 17 september 2009 heeft het waarnemend hoofd van het Secretariaat Stadsvernieuwing schriftelijk opdracht verstrekt aan Global Metals N.V. De opdrachtomschrijving luidt: de uitvoering van het project "het beheer en exploitatie van openbare parkeerplaatsen en -terreinen in Punda en Otrabanda, Willemstad Curaçao, bestek SSV, no 2007-1, conform uw offerte d.d. 20 juni 2007 voor een bedrag van Naf 5.500.527 vijf miljoen vijfhonderdduizend vijfhonderdzeventwintig en 0/00 gulden."

Door het SSV wordt het bestek gebruikt alsof het een beheersovereenkomst is. In het bestek zijn onder andere administratieve bepalingen en eisen ten aanzien van het parkeerbeheer opgenomen.

De Kamer is van oordeel dat het gewenst is om de wederzijdse rechten en plichten in een separate overeenkomst vast te leggen.

5. Rapportage van PAC

Rapportage is het beheersingsmiddel bij uitstek om in dit geval op grond van informatie over de feitelijke situatie gedurende een bepaalde periode, eenmalig dan wel periodiek vast te stellen of het beheer en de exploitatie van de openbare parkeerplaatsen overeenkomstig het bestek wordt uitgevoerd.

In hoofdstuk 6 van het bestek is bepaald dat de opdrachtnemer zorgt dient te dragen voor rapportages aan de opdrachtgever betreffende de uitvoering van activiteiten. Aan welke eisen de rapportage moet voldoen is in het bestek gedetailleerd omschreven.

Relevante eisen waaraan niet is voldaan, zijn:

1. *De opdrachtgever ontvangt het eerste jaar maandelijks en de daaropvolgende jaren elk kwartaal een tussenrapportage. Deze wordt uiterlijk 7 kalenderdagen na afloop van de betreffende periode verstrekt.*

Op 1 maart 2011 heeft de PAC voor het eerst een rapportage aan het SSV gezonden; 'Overzicht van activiteiten PAC 2010'. Dit overzicht betreft de periode februari 2010 tot en met december 2010. In het overzicht is ook een financieel verslag over januari en februari 2011 opgenomen. Maandelijks rapportages zijn niet bij het SSV ingediend.

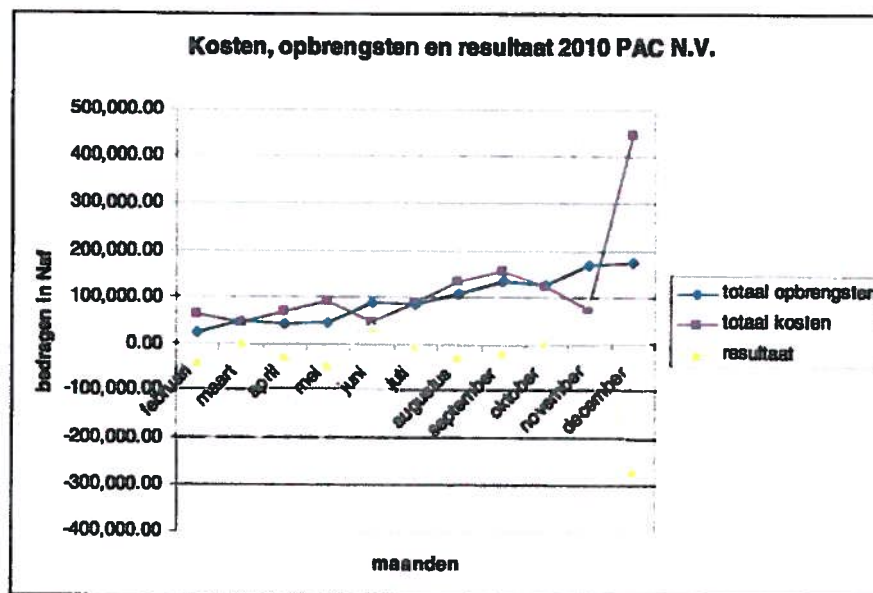
2. *De opdrachtgever ontvangt de jaarverslaggeving, gecontroleerd en van een accountantsverklaring voorzien door een daartoe wettelijk bevoegd accountant, voor 1 april van het jaar volgend op het jaar waarover verantwoording wordt afgelegd.*

3. *De rapportages moeten minimaal overzicht verstrekken van:*

- a. *Begrotingsbewaking.* In het financiële deel van het overzicht is geen informatie opgenomen over de begroting alsmede de afwijkingen ten opzichte van de begroting.
- b. *Klachtenafhandeling.* Informatie over het aantal in behandeling genomen klachten, de aard en de afhandeling daarvan ontbreekt.
- c. *Abonnementenbeheer.* Over het abonnementenbeheer blijft de informatie beperkt tot het noemen van het aantal abonnementen in Punda en Otrabanda.
- d. *Uitgifte van speciale parkeerkaarten.* Slechts is toegelicht dat er speciale parkeerkaarten ad Naf 20,00 per stuk bestaan, dat de kaarten een effectieve parkeertijd van 15 uren hebben en 64 keer kan worden opgeladen.
- e. *parkeerhandhaving:*
 - i. *Aantal opgelegde procesverbalen;*
 - ii. *Aantal wielkdemmen.* Volgens het verslag is 4.565 keer een wielkdem geplaatst. Dit betekent een theoretische opbrengst van Naf 114.125. Volgens het financiële deel is Naf 101.150 verantwoord.
 - f. *Bezettingsgraad / parkeerdruk.* In het overzicht is niet aangegeven hoe de beweerde bezettingsgraad van Punda (87%) en Otrabanda (44%) is berekend; Punda en Otrabanda samen gemiddeld 62% (gewogen gemiddelde). Uitgaande van 62% gemiddeld, bedraagt de maximale omzet parkeergelden Naf 1.220.000 (757.566 / 0.62). Volgens de berekening van de Kamer bedraagt de maximale opbrengst op grond van 1.015 plaatsen en een bezetting van 100% Naf 3.176.950. Bij een gemiddelde bezetting van 62% zou de totale opbrengst voor 11 maanden Naf 1.800.000 bedragen. Het verschil met de opbrengst zoals die door de PAC is gerapporteerd, bedraagt Naf 1.042.000 (1.800.000 minus 758.000).
 - g. *Storingen (aard, omvang en tijdsduur).* Informatie over de omvang en de tijdsduur van de storingen is niet in het verslag opgenomen.

Het 'Overzicht activiteiten PAC 2010' is niet voorzien van een accountantsverklaring van een daartoe wettelijk bevoegd accountant. Als gevolg van het ontbreken van accountantscontrole bestaat er geen zekerheid over de getrouwheid van het jaarverslag. De Kamer merkt op dat zij het 'Overzicht activiteiten PAC 2010' ook niet heeft gecontroleerd, omdat zij daartoe niet de bevoegdheid heeft.

De kosten, opbrengsten en het resultaat over 2010 zijn in onderstaande grafiek weergegeven.

De toename van de kosten in december betreft de verantwoording van de afschrijvingskosten die ook betrekking hebben op de maanden vóór december 2010.

De kosten wegens 'Aanleg van infrastructuur' ad Naf 215.000 zijn niet op de balans geactiveerd. De omschrijving van de post doet vermoeden dat sprake is van een investering. Een investering dient in principe te worden geactiveerd.

Aan de balans zijn de volgende gegevens ontleend.

Investering

In totaal is in 2010 Naf 1.203.000 geïnvesteerd in parkeermeters en Naf 284.000 in overige activa; totaal Naf 1.487.000. Volgens de opdracht aan Global Metals N.V. zou Naf 5,5 miljoen moeten worden geïnvesteerd. In het 'overzicht activiteiten PAC 2010' is geen verklaring gegeven voor het verschil van Naf 4 miljoen. Als gevolg hiervan is het onduidelijk of alle benodigde investeringen zijn gedaan, of dat het in de offerte genoemde bedrag niet juist was berekend.

Crediteuren

Vanaf de eerste balans (mei 2010) die in de rapportage van PAC van 1 maart 2011 is opgenomen, is een schuld aan crediteuren verantwoord van Naf 453.859. Ultimo februari 2011 was deze schuld nog niet afgewikkeld. De Kamer acht het aannemelijk dat deze schuld betrekking heeft op de initiële investeringen die de PAC heeft moeten doen in met name de parkeermeters. Het bevreemdt de Kamer dat deze schuld niet is afgewikkeld. In de rapportage wordt geen melding gemaakt van enige klacht wegens tekortkomingen in de levering van vaste activa of anderszins.

Licentierechten

Ultimo december 2010 is een schuld op de balans opgenomen wegens Licentierechten ad 118.300. De Kamer gaat ervan uit dat hiermee bedoeld wordt de schuld van de PAC aan de overheid wegens 25% gebruiksrecht. Hiervan uitgaande betekent dit dat Naf 118.300 is berekend op basis van een opbrengst van Naf 473.200. De Kamer merkt hierbij op dat de werkelijke opbrengst volgens de financiële rapportage van de PAC over 2010 Naf 1.073.276 (inclusief huur parkeerplaatsen en wielklemmen) bedraagt. Dit zou betekenen dat er een schuld aan Curaçao bestaat van Naf 268.319, ofwel Naf 150.019 meer dan PAC heeft verantwoord. Overigens merkt de Kamer hierbij op dat door de PAC

nog geen gelden aan Curaçao zijn overgemaakt.

Naar het oordeel van de Kamer is de rapportage door PAC N.V over 2010 ('Overzicht activiteiten PAC 2010') onvolledig en voldoet het niet aan de eisen die daaraan in het bestek zijn opgenomen (geen accountantscontrole, geen accountantsverklaring, ontbreken van informatie en de inhoud roept vragen op). De Kamer is van oordeel dat op basis van het 'Overzicht activiteiten PAC 2010' niet vastgesteld kan worden of is gehandeld overeenkomstig het bestek.

6. Afdracht gelden aan de overheid.

In hoofdstuk 4 van het bestek is ten aanzien van de afdracht van gebruiksrecht het volgende bepaald:

Voor het uitvoeren van alle werkzaamheden zoals omschreven in het bestek is de opdrachtnemer gebruiksrecht verschuldigd aan de opdrachtgever. Hierbij geldt het volgende:

1. De afdracht van het gebruiksrecht is voor de opdrachtgever vrij van toe- en opslagen, sociale lasten en verschuldigde omzetbelasting (OB);
2. De maandbetaling van het gebruiksrecht vindt plaats binnen 30 dagen na het verstrijken van de laatste kalenderdag in een maand;
3. De hoogte van de afdracht van het gebruiksrecht wordt jaarlijks herzien:
 - a. Wanneer de parkeertarieven worden verhoogd;
 - b. en uitsluitend boven het laatst geldende niveau vastgesteld.

Volgens het programma van eisen zal de hoogte van het gebruiksrecht (van de geboden parkeerfaciliteiten) volgens een nader te bepalen methodiek gerelateerd worden aan de huurtarieven (per m²) voor overheidsgronden en zal halverwege de contractperiode met de opdrachtnemer kunnen worden geëvalueerd. Voor zover de Kamer heeft kunnen nagaan is de hoogte van het gebruiksrecht nog niet vastgesteld. Op het inschrijfbijlet van Global Metals N.V. heeft de inschrijver aangegeven dat hij zich door ondertekening van het inschrijfbijlet verbindt om '25% van de projecteerde opbrengsten gedurende de concessietermijn van 10 jaar'. De Kamer merkt hierbij op dat de zin op het inschrijfbijlet niet is afgemaakt. Verder is onduidelijk welk bedrag de inschrijver heeft geprojecteerd. De PAC heeft, voor zover de Kamer heeft kunnen nagaan, nog geen gelden wegens gebruiksrecht aan Curaçao overgemaakt en heeft Curaçao nog geen voorschotten bij PAC in rekening gebracht.

In februari 2010 zijn de eerste meters in werking getreden. Vanaf eind mei 2010 is de PAC begonnen met het zetten van parkeerklemmen op auto's die geen parkeergeld hadden betaald.

Bij eilandsbesluit is vastgesteld in welke parkeervakken dan wel op welke openbare terreinen uitsluitend tegen betaling van parkeergeld geparkeerd kan worden. De dagen en uren die zijn aangewezen gedurende welke het parkeren uitsluitend tegen betaling is toegestaan zijn de maandagen tot en met zaterdag tussen 08:00 uur en 18:00 uur. Het tarief bedraagt Naf 0,50 per halfuur. Volgens het programma van eisen zijn er 1.003 parkeerplaatsen waar betaald parkeren uitsluitend tegen betaling is toegestaan. Volgens een opgave van de PAC NV. bedraagt het aantal parkeerplaatsen 425 in Punda en 590 in Otrabanda; samen een totaal van 1.015. Uitgaande van dit aantal en een bezetting van 100%, bedraagt de theoretisch maximale dagopbrengst Naf 10.150 (1.015 x 10 uren x Naf 0,50 per halfuur x 300 dagen), rond Naf 3.000.000 op jaarbasis en Naf 250.000 per maand. De maximale bijdrage voor Curaçao bedraagt dan 62.500 per maand.

Ten aanzien van het aantal parkeerplaatsen merkt de Kamer op dat het aantal van 1.003 plaatsen inmiddels uitgebreid zou zijn, maar dat de uitbreiding formeel nog niet zou zijn geregeld. De Kamer wijst erop dat zolang parkeerplaatsen niet bij landsbesluit als zodanig zijn aangewezen, er geen juridische grondslag is voor het heffen van parkeergeld. De Kamer beveelt aan om ervoor te zorgen dat eerst de formele besluitvorming heeft plaatsgevonden alvorens parkeergeld te laten innen door PAC.

Boete wegens niet betalen van parkeergeld

Wanneer door de parkeerwachters van de PAC wordt geconstateerd dat geen parkeergeld is betaald, dan wordt een wielklem geplaatst. Tegen betaling van Naf 25,00 wordt de klem verwijderd.

Bij ministeriële beschikking heeft de minister van justitie op 22 maart 2010 en 7 december 2010 in verband met hun werkzaamheden bij de PAC, 21 personen benoemd tot buitengewoon agent van politie in het kader van de parkeermeterverordening (A.B. 1975). Deze personen zijn bevoegd tot het plaatsen van een wielklem, het verwijderen van het voertuig en het uitschrijven van een proces-verbaal. De laatst genoemde sanctie is voor zover de Kamer heeft kunnen nagaan, tot op heden nog niet toegepast. De Kamer is van oordeel dat, hoewel de PAC geen direct financieel belang heeft bij het opleggen van een boete, er geen reden is de betreffende sanctie niet toe te passen.

7. Conclusies

Omdat de machtiging door het bestuurscollege aan het hoofd van het SSV voor het verlenen van de opdracht aan opdrachtnemer de Kamer niet kon worden getoond, blijft het voor de Kamer onzeker of de opdrachtverstrekking rechtmatig heeft plaatsgevonden.

Hoewel de overheid de regie in eigen handen heeft gehouden ten aanzien van het parkeerbeleid, heeft zij onvoldoende acties ondernomen om vast te stellen dat het beheer en de exploitatie door PAC overeenkomstig het bestek heeft plaatsgevonden. Zo heeft zij goedgevonden dat de PAC niet heeft voldaan aan de rapportageverplichting. De Kamer concludeert dat de overheid de uitvoering van het beheer en de exploitatie niet beheerst ofwel dat zij niet 'in control' is.

De rapportage door PAC N.V over 2010 ('Overzicht activiteiten PAC 2010') is onvolledig en voldoet niet aan de eisen die daaraan in het bestek zijn opgenomen. De Kamer is van oordeel dat op basis van het 'Overzicht activiteiten PAC 2010' niet vastgesteld kan worden of is gehandeld overeenkomstig het bestek. Het ontbreken van een beheersovereenkomst vindt de Kamer ongewenst.

Ten aanzien van het uitblijven van betaling van het gebruiksrecht door PAC aan de overheid oordeelt de Kamer dat de overheid niet voortvarend genoeg te werk is gegaan en ondoelmatig heeft gehandeld. Zo zijn nog geen definitieve afspraken gemaakt over de hoogte van het gebruiksrecht en zijn ook geen voorschotten in rekening gebracht. Als gevolg hiervan heeft Curaçao tienduizenden guldens per maand misgelopen en loopt Curaçao die nog steeds mis.

8. Aanbevelingen

Op grond van de aanbevelingen en conclusies beveelt de Kamer aan om:

- een beheersovereenkomst met PAC te sluiten,
- afspraken met PAC te maken over de berekening van de hoogte van de gebruiksvergoeding,
- de gebruiksvergoeding in te vorderen,
- de PAC de rapportage over 2010 aan te laten passen zodat deze alsnog in overeenstemming met het bestek zal zijn en
- de rapportages van de PAC in het vervolg te analyseren en de bevindingen daarvan met de PAC te bespreken.

9. Reactie van de minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning op de bevindingen van de Algemene Rekenkamer

De Kamer heeft bij brief van 12 januari 2012 de minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning gevraagd naar de stand van zaken ten aanzien van de aanbevelingen die de Kamer in haar mededeling van 23 juni 2011 aan de minister heeft gedaan. Op 22 maart 2012 heeft de Kamer de reactie van de minister ontvangen. De minister schrijft:

- *Ten aanzien van de beheersovereenkomst kan ik U mededelen dat de huidige formele relatie tussen de overheid en PAC door het bestek wordt bepaald. Dit moet natuurlijk vervangen worden door een beheersovereenkomst en uw aanbeveling in deze wordt door ons derhalve volledig onderschreven. In het verleden was de afdeling AJZ belast met de gehele juridische kwestie rondom PAC. Ik zal in deze onze jurist vragen deze kwestie op te pakken;*
- *Ten aanzien van het percentage zal nog nader overleg met het Ministerie van Economische Ontwikkeling moeten plaatsvinden voor vaststelling van de hoogte van dit percentage. Inmiddels heb ik deze vraag bij mijn collega Minister van Economische Ontwikkeling neergelegd. Na vaststelling, zal dit in nadere afspraken met PAC vastgelegd worden.*
- *Met betrekking tot de vordering van de opbrengsten wordt dezerzijds een alternatief voorstel gepresenteerd dat eerst met de Stichting Wegenfonds besproken dient te worden. Hiertoe is dezerzijds al een verzoek naar de Stichting gestuurd;*
- *Door ROP is inmiddels het verzoek aan PAC gedaan om de rapportage op te sturen. Bij ontvangst zal rekening gehouden worden met de door U aangegeven zaken.*

Wij hechten veel waarde aan uw onderzoek en zullen het nodige doen opdat de aanbevelingen ten uitvoer worden gebracht.

10. Nawoord van de Kamer

De Kamer is verheugd met de uitspraak van de minister dat hij veel waarde hecht aan het onderhavige onderzoek en dat hij het nodige zal doen om de aanbevelingen ten uitvoer te brengen.

K.E. Ersilia-RA
Secretaris

F.H. Breedijk
Voorzitter

Geraadpleegde documenten.

- Wegenverkeersverordening Curaçao (A.B. 1957 no. 12)
- Parkeerverordening (A.B. 1975 no. 50)
- Eilandsverordening leges, precariorechten en retributies Curaçao 1992 (A.B. 1992 no. 20)
- Stedelijk Ontwikkelingsplan binnenstad Willemstad 2001-2005
- Advies van Afdeling Juridische Zaken inzake beantwoording van enkele juridische kwesties, december 2003, no. 2003/B634
- Bereikbaarheidsplan Binnenstad Willemstad, Dienst Ruimtelijke Ontwikkeling en Volkshuisvesting
- Eindadvies/adviesnota "Parking Authority" commissie 'Realisatie PAC' – SSV, maart 2005
- Programma van eisen, SSV augustus 2005
- Bestek SSV no. 2007-1, versie d01
- Besluit Bestuurscollege van het eilandgebied Curaçao 14 maart 2007, no. 22
- Aanbiedingsbrief van SSV inzake gunningsadvies aanbesteding beheer en exploitatie van openbare parkeerplaatsen en –terreinen in Punda en Otrabanda, Willemstad, Curaçao, 22 november 2007 no. 2007/59002
- gunningsadvies d.d. 20 november 2007 van Grontmij inzake de aanbesteding beheer en exploitatie van openbare parkeerplaatsen en –terreinen in Punda en Otrabanda, Willemstad, Curaçao
- Advies Afdeling Juridische Zaken d.d. 6 mei 2009, no. 2009/B0266 inzake 'doorlopen aanbesteding en gunningsprocedure met betrekking tot de aanbesteding betreffende het beheer en exploitatie van de openbare parkeerplaatsen en –terreinen in Punda en Otrabanda (ook wel Parking Authority Curaçao, PAC),
- Advies SSV d.d. 19 mei 2009. 2007/59002 inzake 'doorlopen aanbesteding en gunningsprocedure met betrekking tot de aanbesteding betreffende het beheer en exploitatie van de openbare parkeerplaatsen en –terreinen in Punda en Otrabanda (ook wel Parking Authority Curaçao, PAC),
- Brief van SSV gericht aan Bestuurscollege van het eilandgebied Curaçao inzake brief DMO/SKO over uitstel aanbidding PAC, 2007/22062 d.d. 16 mei 2007
- Besluit van het Bestuurscollege van het eilandgebied Curaçao d.d. 16 mei 2007 no. 29, inzake brief van SSc van 16 mei 2007
- Besluit van 10 juni 2009, no. 32 van het Bestuurscollege van het eilandgebied Curaçao inzake aanbesteding Parkeerbeheer binnenstad
- Advies van SSV d.d. 19 mei 2009, no. 2007/59002 met betrekking tot onderliggende stukken inzake aanbesteding en gunningsprocedure van de aanbesteding van Parking Authority Curaçao,
- Opdrachtverstrekking door Secretariaat Stadsvernieuwing aan Global Metals N.V., d.d. 17 september 2009
- Verzoek van de PAC inzake verhoging parkeertarieven, d.d. 25 januari 2010
- Verzoek van SSV aan Bestuurscollege van Curaçao om de Dienst Economische Zaken een advies uit te laten brengen inzake verzoek van de PAC om de parkeertarieven te verhogen, 25 januari 2010